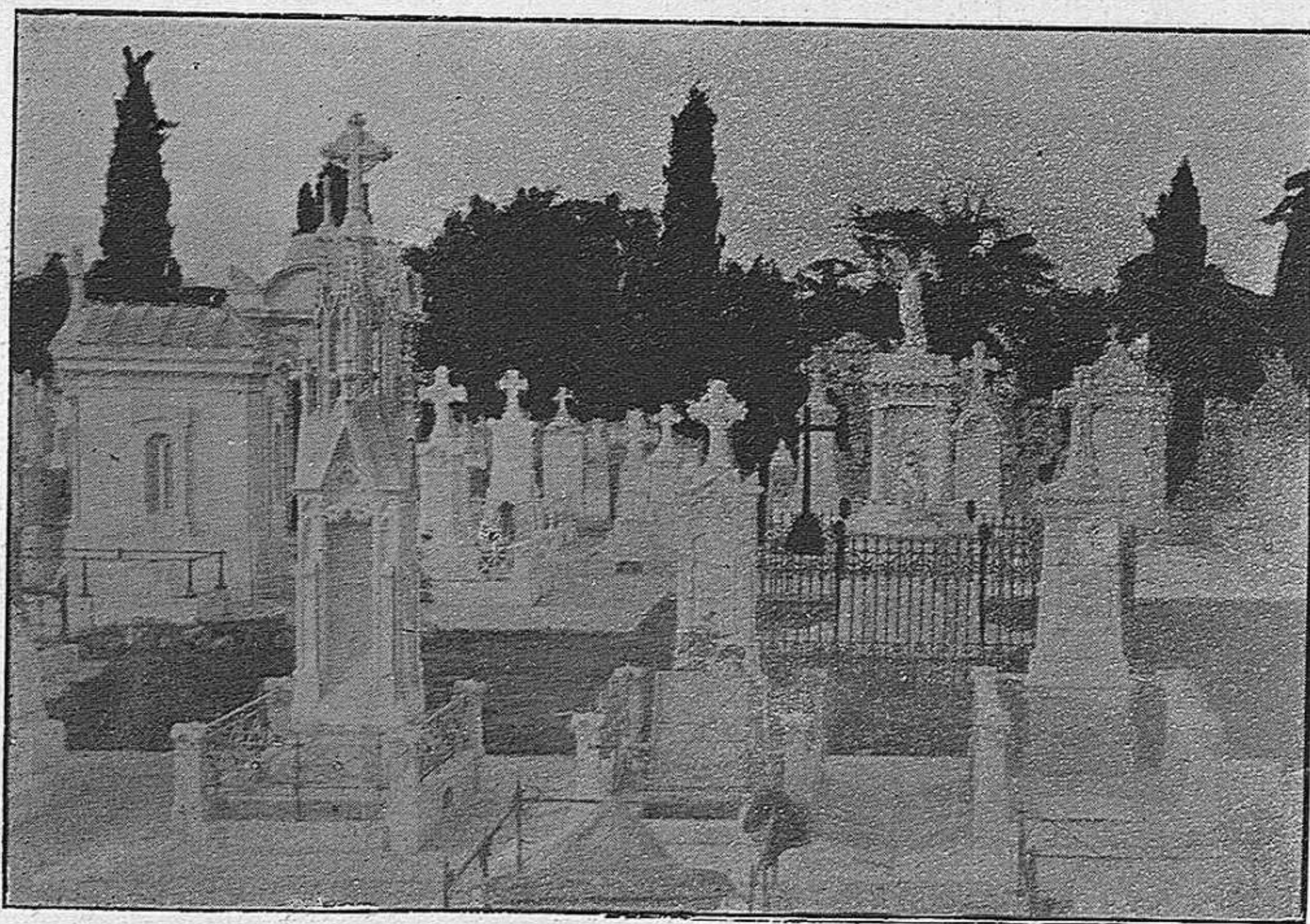
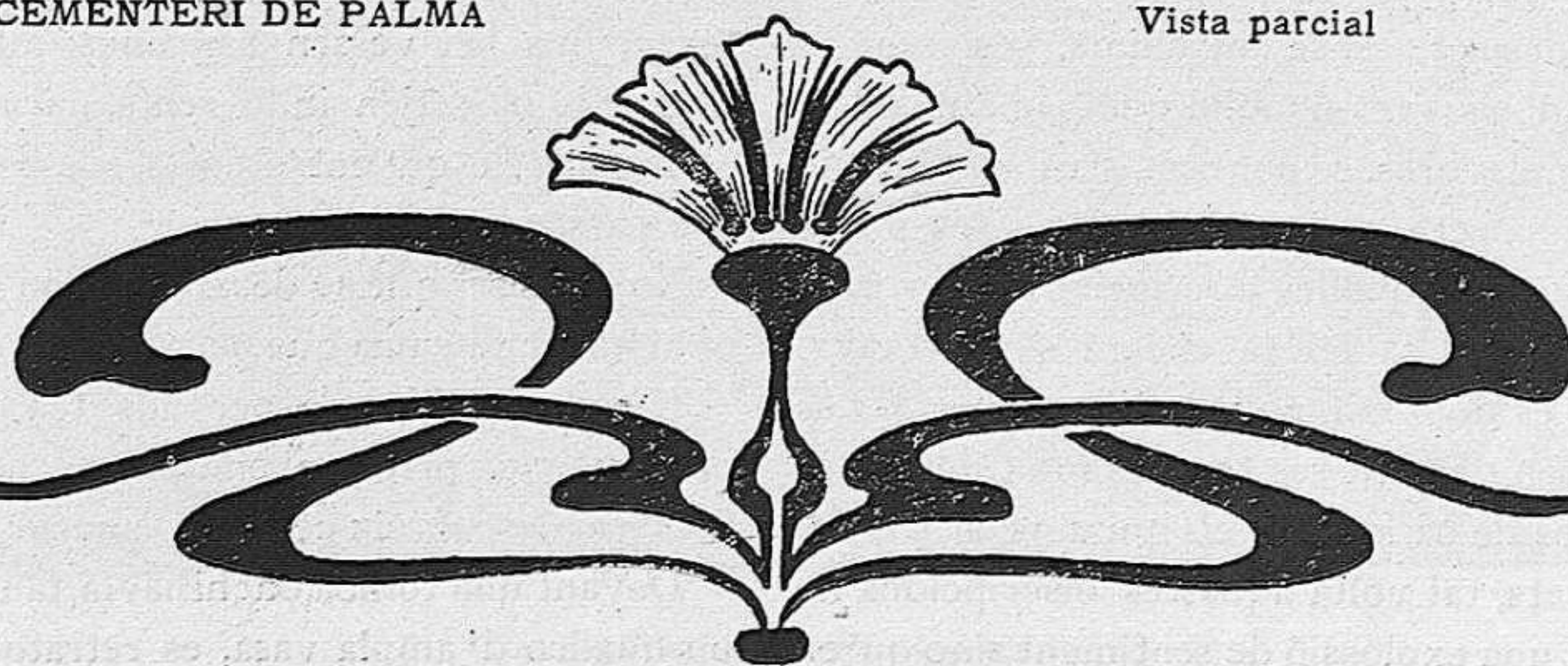

La Roqueta

CEMENTÈRI DE PALMA

Vista parcial

Preu: 0,30 Ptas.

Els morts

DE cap a cap d'any es cementèri está silenciós, desolat. Dins ell hi té estatje sa pau, pero una pau trista, freda, que no tranquilisa s'esperit sino que dona feredat. Els llargs caminals—ont hi creix exuberant y frondosa s'herba—que s'estenen per entre ses tombes, están sempre deserts. Els aucells qui dormen entre ses rames d'els ciprés hei tresquen, pegant volades curtes, y es vent hei corre, agranant ses fuyes seques, qu'acaramulla baix els troncs d'els arbres.

Els morts solen está sempre tot-sols; clares son ses vegades que s'hi veu dins es cementèri una persona; podeu trescà un per un tots els carrês de tombes y no veureu més figura humana que sa tétrica d'es fossê, qui, familiarisat amb els difunts, remòu ses fosses tot tranquil, cantussetjant una cansó profana, que romp, juntament amb es sec renòu d'es cávec quant s'enfonsa dins sa terra, es silenci misteriós d'aquell paratje.

A cada tomba s'hi lletgeix una protesta d'amò, un testimoni de sentiment profund, una expressió de desconsol. Quant sa vista se posa demunt aquestes inscripcions que sa pedra perpetúa y, as mateix temps, se veu es fossâ desolat, sense un'ànima, y se sent sa fredô d'els aires d'oblid que per dins ell hi corren, llavors, se convènç s'esperit de que tots els afectes se mostien y totes ses penes s'apaguen. Aquelles inscripcions foren gravades quant sa ferida encara sangretxava, quant es dolô era novell. Si ses *lápides* se posassen demunt ses tombes molt de temps després de sa mort d'els qui dins elles están soterrats, tal volta aquestes inscripcions no serien una explosió de sentiment sino qu'en

elles s'hi endevinaría certa fredô, certa indiferencia.

**

Sols un dia en s'any el vius van á visità als morts y es cementèri, en tal día, sa despuya de sa séua fesomia propia.

Allá, a s'entrada d'es capvespre de Tots Sants, ses campanes de ses iglesies, amb veu trista, comensen á tocà de mort. Es arribada s'hora. Sa gent se posa es vestit negre, senyal de dol, y, fent una llarga processó, endressa es pas cap an es cementèri.

Aquest perd llavô sa soletat y silenci qu'hei reinen durant tota s'anyada y cobra una animació que té tons de bulla. Ses tombes están brufades de corones y flors y amaguen es séu aspecte trist y funerari baix els colôs riallês de ses flors. Centenâs de persones bullen dins aquell paratje, y corren d'una part a s'altre, visitant ses tombes més ben adornades y alabant aquelles ont s'ostentació hei brilla amb claror enlluernadora.

Sa visita an els morts no sols té an aquest día un caràcter de dol, de sentiment, sino que també té cert tò mundá, cert colô de festa. Uns, els pocs, damunt ses tombes hei resen, fins hei vessen llágrimes; altres, els més, s'hi passetjen indiferents, mirant, com un espectac'e qu'entretén, ses escenes qu'allá passen.

No totes ses que se desenvol·len son de dolô: n'hi ha qualqu'una que peca d'irreverent.

Una 'n recort que per uns tendrá cert caire cómic, pero qu'enutja perque an es fons s'hi descubreix certa profanació irritant.

Devant una tomba ont hi havia, tancat dins un quadro d'ampla vasa, es retrato, esgro-

Il·lustració Mallorquina

gahit p' es temps, d' una jove de gran bellesa —jove qu' en aquell lloc estava enterrada —s' aturá un matrimoni d' es poble. S' homo havia estat es marit d' aquella pobre atlota y, essent viudo, s' havia tornat casá amb sa dona qu' anava amb ell. Aquesta cridava s' atenció per lo fèa.

Un atlot, un pillete, qui devía está enterrat de ses interioritats d' aquell matrimoni, s' arrambá a ell y, dirigintse a s' homo, li digué, tal volta sense mala intenció: Sa vostra dòna mòrta era més guapa que sa viva. Aquesta se va empegahí, torná com la grana, y en tò d' enfado, digué a s' homo: L' any qui vé si poses a sa tómba es retrato de sa tèua dòna mòrta no vendré an es cementèri: No vuy rebre cap bufatada més; ò ella ò jo.

Però, sia com sia, es de lley qu' els vius fassen un día en s' any manifestació de dol p' els mòrts, y se compleix es precepte, y se fá sa manifestació, encara qu' es doló no existesca, y ses tómbes, oblidades durant tota s' anyada, s' umplen de flors, flors que, més bé qu' una prova de recordansa, simbolisen els afectes terrenals, que duren un día y moren.

Quant ve s' horabaixa, quant sa claró d' es día badaya dins ses primeres negrures de sa nit, sa fosca umpl es cementèri, els adorns de ses tómbes, lo mundá, se perden dins sa sombra y sols queden ses groguenques flammades d' els ciris, que casi apaga s' oratjòl. Llavò, qu' es s' hora que convida a plorà els mòrts, sa gent abandona, casi asustada, es cementèri perque aquest cobra un aspecte fantástic que impresiona tondament, que dona por.

Sa visita ja está feta; els vius han dedicat an els difunts es recort de rúbrica; els morts tornen quedá com abans, tots sols.

L' endemá es cementèri recobra altra volta es séu caracter solitari y trist; es silenci hei torna a reiná; per entre ses fosses hei botetjen de nou els aucells y fins s' any qui vé no torna a passetjarse per dins aquelles terres funeraris més gent qu' es tètric fossé qui, cantussetjant, sempre tranquil, remòu ses tómbes veyes y n' obri de nòves p' els qui encara tresquen per dins els florits caminals de sa vida.

JOAN RAMIS D' AYREFLOR.

Cementeri de Palma. — (Vista genral).

El Rosari d' els Morts

Quant era petit, ma mare
(que Déu la tenga a bon lloc)
cad' any p' els Morts me comprava,
si havia estat bon atlot,
per sa meva golosina
un rosari lo més gròs /
d' ave-maries de sucre
y panallets d' aquells bons,
gloria-patris de primera,
qu' eren d' es tamany d' un ou,
confitura y *tutti quanti*:
un rosari com un sol,
un rosari, pinte 'l ample,
d' aquells que 's resen tots sols.

Y jo, quant el m' entregava,
me tornava tant devot
que tot eren pare-nostros
y ave-maries en gros.

Jo no sé per qui resava,
si per Tots-Sants ò p' els Morts
pero es cèrt que no 'm distreya
qu' en resà fessen renou:
jó feya sa meva via,
y ho feya tant de debo
que si al cas me destorbava
comensava de bell nou.

Y així mateix, ho heu de creure,
maldement fos un atlot,
feya qualque aturadeta
per fé es mistèri de goitx.
(Es goitx era un gloria-patri
que solia essé molt gròs,
ben farcit de confitura
o carabassat d' es bo).

Y un día (Déu me perdoni
y no m' ho retrega en lloc
si lo que vaig fé no era
tant devot... com era jo).

Ido, un día, com vos deya,
era es dissapte d' els Morts;
els de ca-meva sortiren
per anà a manjà bunyols
o a veure D. *Juan Tenorio*,
(que vé a essé igual). No ho record.

Es cas es que me deixaren
amb sa criada, tot sol,
perque fés d' agombolárme
per si al cas jo feya plòs
y que 'm donás es rosari
si no tenia agombol.

Jo ho vaig sentí, y figurávos
quins plòs no faria jo.

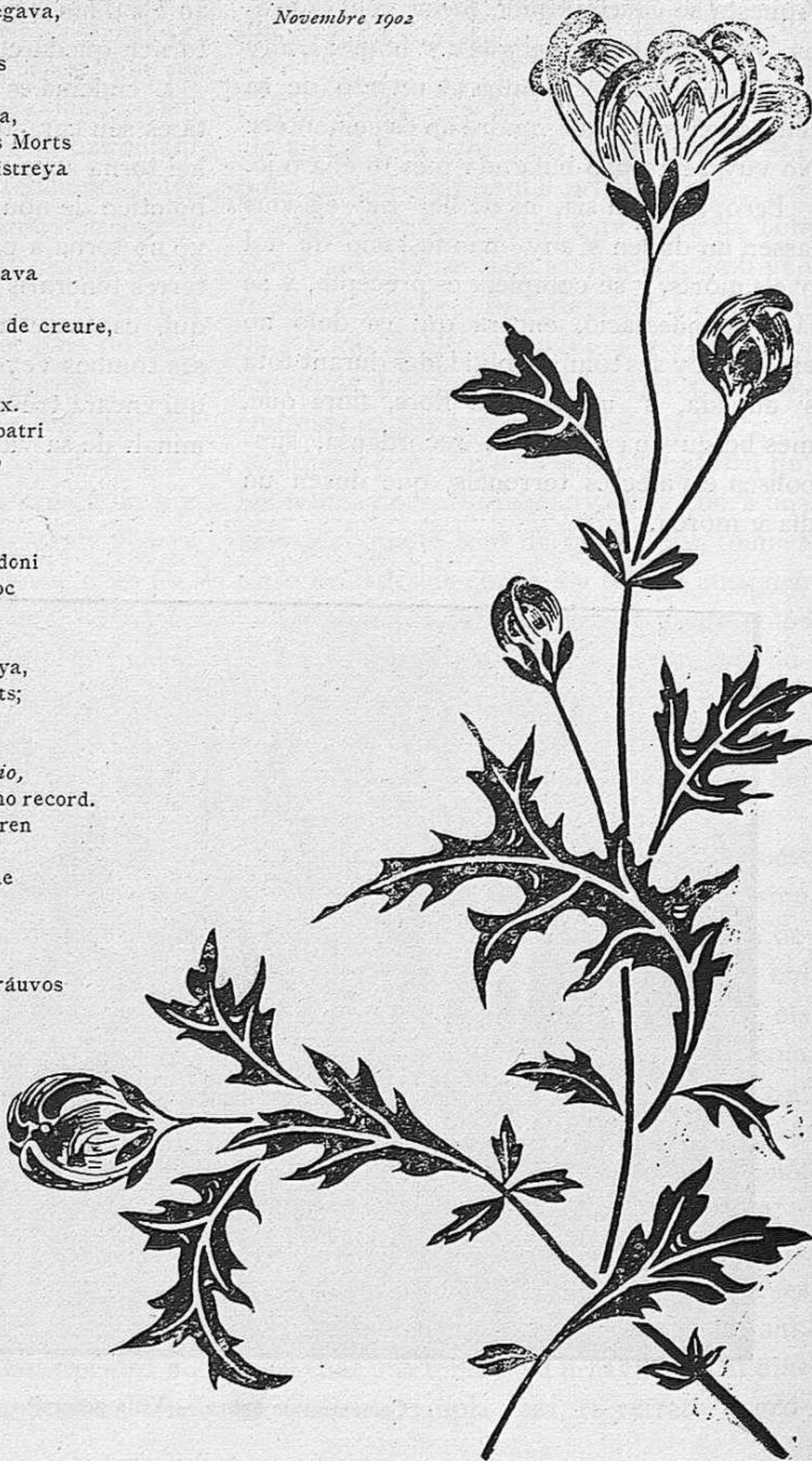
Me dona es rosari y... ¡Claro,
si en vaig trobar de consol!
y vaig fé tanta de bonda
y vaig essé tant... *devot*
que 'm vaig manjà sa patena
abans d' acabá es penjoi.
¡Sabeu que ho va essé de dolsa!
y els gloria-patris ¡qué bons!

* *

Ho he vengut a dir aposta
per molts, que 's diuen devots
y ho son per conveniencia,
d' el modo que ho era jo:
Per menjarse sa patena
quant los cau qualque bon tros,
no contemplant, d' els mistèris,
més qu' el *misteri de goitx*....!

E. O.

Novembre 1902

Honrosa memoria

EL dissapte d' els Morts va essé con-
duida al cementeri per essé col·locada
en la seua tomba, la corona dedicada a la

dies les columnes de *La Almudaina* que fou
el periòdich que iniciá la suscripció per tan
plausible objecte.

Corona de n' Ernest Canut.

memoria de D. Ernest Canut p' el senti-
ments de dignitat de les persones sensates,
quins noms ompliren per espai de molts de

Escusat es dí que les llistes se cubriren
rápidament no defraudant les esperances
que se teníen, per tractarse, com se tracta-

Corona de n' Ernest Canut. Devant sa Porta.

va, de formulâ una protesta, qui va essê formidable, contra l' esperit de vilesa d' els calumniadors sense conciencia, que amb les armes innobles de l' escandol y la difamació amenassaren bolcâ p' el fang de l' ignominia el nom de persones honrades; conseguiren però, per desgracia, acabâ a disgusts, per mèdi d' el *chantage* asquerós, amb la vida d' el malograt D. Ernest Canut.

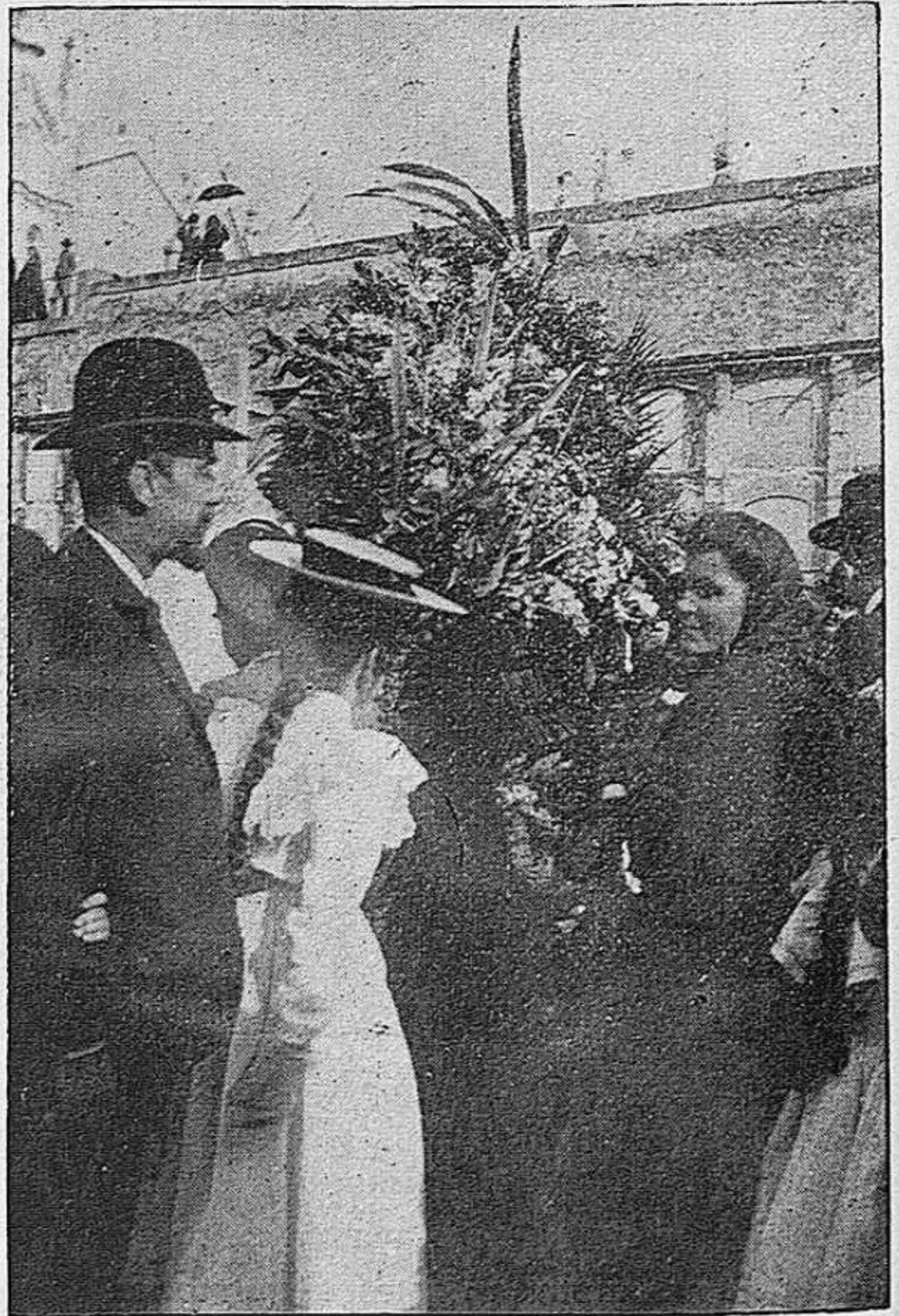
Y deim que la protesta va essê formidable, per quant contribuiren a la suscripció persones de totcs les classes socials, y vegent el resultat de la suscripció, que en tot y essê la quota insignificant, de deu cèntims, se pogué oferí a la memoria d' el amic inolvidable un record digne amb la artística corona de flors naturals, quina fotografia reproduhim.

Dita corona fou encarregada al inteligent florista Sr. Jané y fou construïda tota de clavells, crisantemos y nardos. Era de forma ovalada y midava en son major diâmetro ò sia d' al-

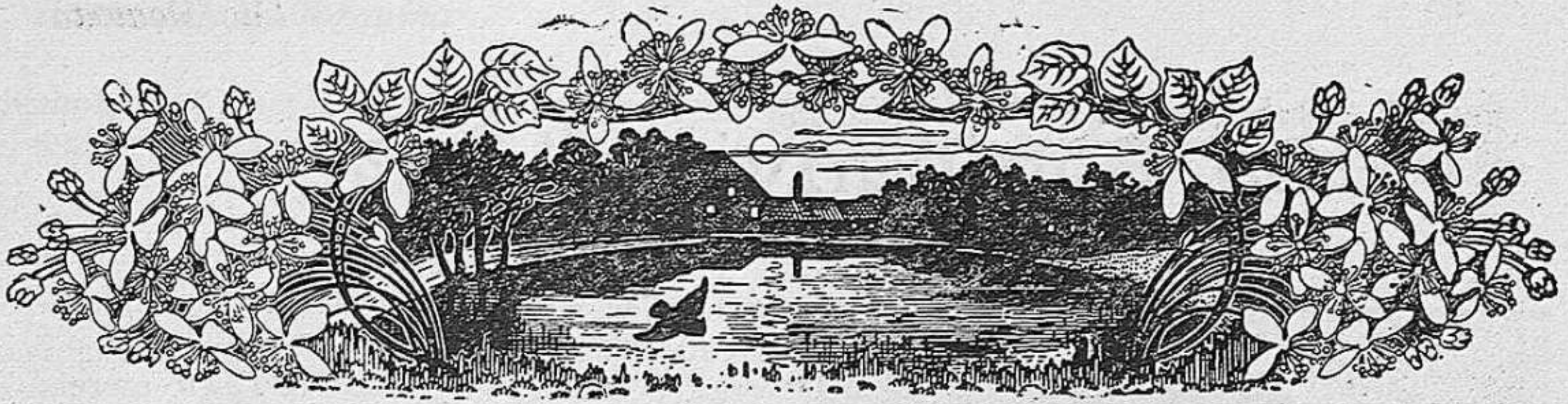
sada dos metros y mitx y d' amplari prop de dos metros. De banda a banda estava atravesada oblicuament per un floc ample de vellut amb una sentida dedicataria, quines lletres, brodades d' or per les senyoretas Olivê, feyen artistic efecte.

La corona va está exposada al públic en els escaparates de la tenda de mobles de D. Toni Clar y conduïda al Cementèri en una carrossa, presidint l' acompanyament una comissió formada p' el Director de *La Almudaina*, el cònsul francès a Palma, D. Manuel Cirer, el conte de Siquier y D. Manuel Villalonga, seguint a peu al Cementèri nombrosa comitiva en la que figuraven les personalitats més visibles de Palma.

La tomba del Sr. Canut fou visitada per la innumerable concurrencia qui pogué admirar la corona al mateix temps que dedicâ una oració per l' etern repòs de l' ànima d' el Sr. Canut.

Corona á n' Ernest Canut.—Devant sa tomba.

Del Camp

No sias tonta, Riteta meva, ¿perque guanyo poc te desesperas? No tens gèns ni mica de rahó, y mira, jo 'm crec molt rich desde que sé una cosa, ¿vols que t'la conti, Riteta?

Aixis deya 'l bon Tomeu á sa muller mentres venian del camp un dia cap al tart, del cor del hivern, ab una boyra baixa que 'ls mullava las caras, mentres avansaban dret á llur casa per arreglar el sopár y endressar las eynas; La terra era relliscosa y el camí es feya llarch, per aixó en Tomeu volgué distreure a sa muller de la tristesa la encongia.

—¿Vols que t' ho conti? Pues mira, tu molt te creus ser pobre y já veurás despues de lo que t'explicaré, si som ó no prou richs ab els vuit rals de jornal que guanyem. Es aixis;

—Una volta un rey, molt amich del seus vassalls y molt aflicionat á comunicarse per diferents medis ab la gent mes humil de son regne, va saber que en una vila mitg ignorada, hi vivia un mosso llaurador, de uns quaranta anys de edat, bondadós, alegre y campetxano, que á pesar de no guanyar mes que sis rals diaris de jornal, es creya l' home mes felís y content del mon.

Volgué 'l rey coneixe personalment á tal fenómeno y una tarde 'l sorprengué ab sa inesperada visita.

Ab la senzillesa mes franca saluda el mosso al monarca, preguntantli;

—Y quin es el motiu de la vostra visita?

—Desitjaba parlar un ratet ab vos.

—Pues aqui estich esperant honrarme ab la vostra real conversació.

—M' han dit que estéu sempre content?

—Sempre.

—Que sou l' home mes felís de la terra?

—Es veritat.

—Que sols guanyeu sis rals de jornal?

—Es cert.

—Y teniu molta familia?

—Un xich, pues ting muller, dos fills, una filla y els meus pares ja vellets que encara trastejan per cara, gracias á Deu.

—Y com vos arriba un sou tan petit?

—Cumpleixo totas mas necessitats ab sobras.

—Y com pot ser? esplicat.

—Amb mon jornal sosting totas mas obligacions, pago deutes atrassats, poso diners á guany y encara tiro diners per la finestra.

—Vos esteu boig, bon home, --digué 'l rey tot sorprés.

—No estich boig, senyor, que aixó es la veritat.

—Si no m'expliqueu mes clar aquest enigma, no puch ni vull escoltarvos.

—Senyor no 's enfadeu que aixó está renyit ab mon sistema.

—Parleu donchs.

—Ès molt sencill. He dit que sosting mas obligacions perque á tots mantig ab els sis rals de jornal que guanyo; pago deutes atrassats perque manting á mos estimats pares; poso diners á guany perque sosting á mos fills, que, quan serán grans, élls me mantindrán á mi com jo manting á mos pares; y per últim, tiro diners per la finestra perque manting á una filla que, 'l dia menos pensat, se 'm casará y cap benefici en trauré d'ella. Ja veu lo senyor rey com en res li enganyat y li suplico no 'm tinga per boig com fa poch ha dit.

Sorprés el rey de la sabiesa natural de aquell home, á cop de vista ignorat y rústich, es conta que 'l rey el pensioná y que mes de una vegada li demaná consells y li consultá sa opinió sobre diferents assumptos de dificil solució par la majoria de sos mellors consellers.

—Ja veus Riteta meva si ets justa en queixarte, de tot hem de dar gracias á Deu si volem viure tranquils; y digas, la satisfacció de arribar á casa, besar á nostres fills, y abraçar als pares vellets, no val el sacrifici del treball honrat?

Sa Companyia d'Opera

Arturo Baratta

VERTADERAMENT interessants han estat les primeres deu o dotze funcions de la present temporada, fetes per la Companyia d'Opera en el teatre *Lirico*. El public ha pres molta part en lo qu' ha succeït a dins l'escena, tant en qüestió de les obres com en la dels artistes.

Fins ara duen cantades les óperes *Bohème*, *Gli Ugonotti*, *Cavalleria Rusticana*, *I Pagllacci*, *Rigoletto* y *Tosca*. Del *Trovador* no 'n parlem, en penes se pogué acabar el primer acte. Llevat de la darrera obra del eminent Puccini, totes les altres son molt conegudes y, com es regular, no mos n' hem d' ocupar.

La *Tosca*, que va dur molta de gent al *Lirico*, sigué bastant discutida al vespre de l'estreno. Per uns es una gran cosa, qu' una vegada vista y provada, ha d' agrada extraordinariament; per altres, no val la pena de perde el temps en sentir una música sabia, pretenciosa, plena d' artificis y escrita més aviat per sorprendre la gent de poca

nota, que per entussiasmar als vertaderament intel·ligents.

Sa nostra opinió es que la *Tosca* mereix sentirse varies vegades, perque es segur que té bocins preciosos y es ben cert qu' en Puccini es homò de talent extraordinari y mai farà una tontería.

Però anem a lo interessant y primordial per noltros, qu' es presentar al lector els artistes qui constitueixen la Companyia d'en Baratta. Aquest es el mestre y es bastant conegut a Palma. Realment té una batuta enérgica, precisa y atenta a tots els detalls. Els nostros musics quant toquen baix de la seva direcció, semblen uns altres. Els cantans li están ben agrahits, perque mai los deixa de la ma acompanyantlos amb carinyo y extraordinari cuidado. A la *Tosca* ha fet miracles.

El public del *Lirico* concedeix el primer lloc a la tip!e senyora Palermi-Lery; dona d' una hermosa figura y d' una veu ben timbrada que manetja amb seguredat y potencia. Es deixeb!e del notable mestre italiá Palermi que l' ha ensenyada amb vertader amor. Avui es casada amb el seu fill que no la deixa mai. Val la pena de guardarla bé, Es una bona joia. Ha mostrat tenir molt de talent.

Després d' aquesta artista qu' encara que jove y ha corregut teatres d' Europa y América, el public divideix les seves predileccions entre en Tedeschi y la Minotti, dos joves novells, qui mereixen que la sort los favorezca. Ells se defensarán amb molta valentia. Tenen excel·lents condicions per anar enfora.

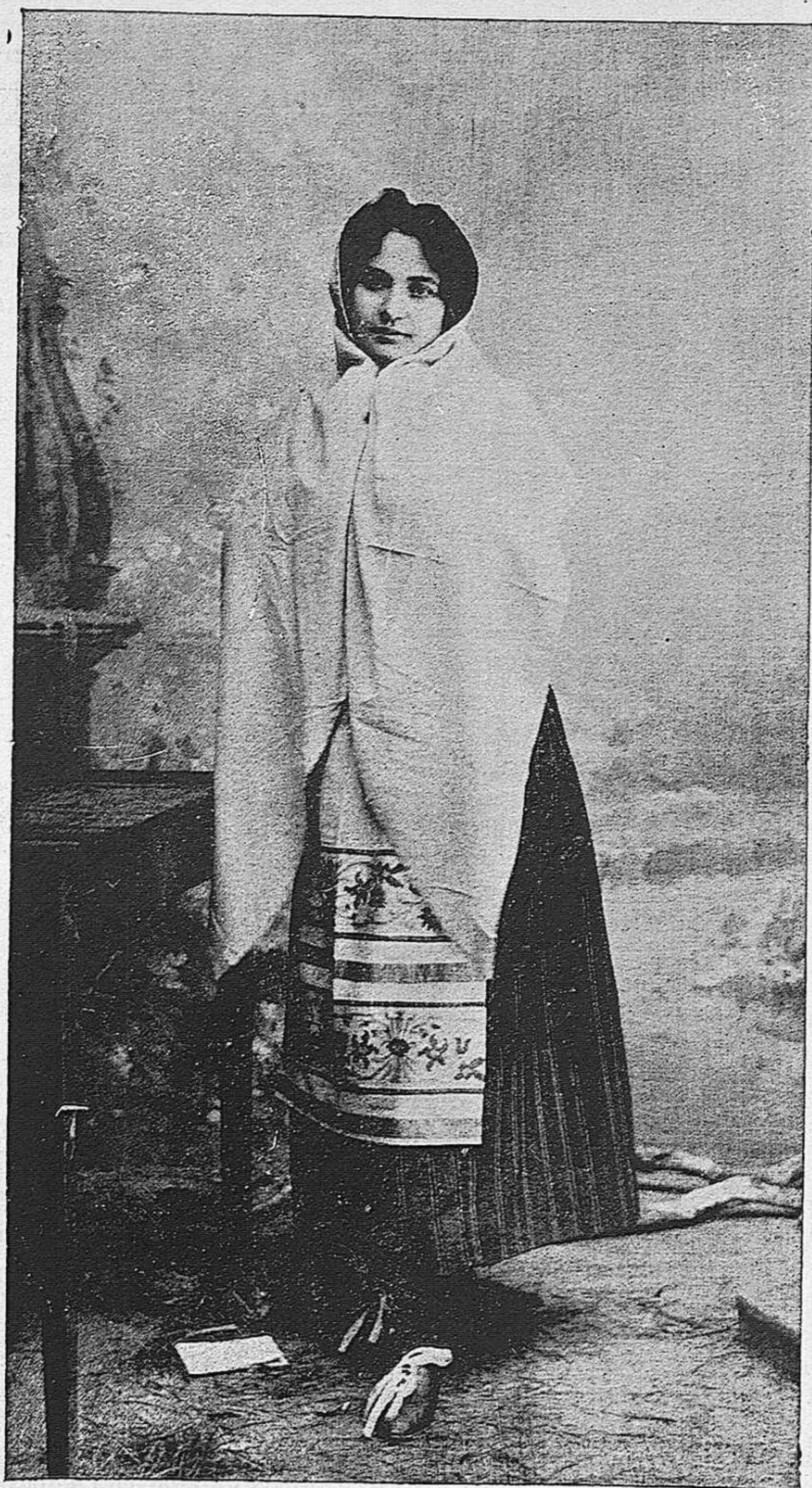
Siguem amables y galants donant la preferencia a la Minotti. A les taules presenta sempre una figura molt interessant. S' arregla amb gust y distinció, té una cara moníssima; posseix una boca que fa somiar. Canta deliciosament, juguetetja amb les notes com amb bolles de vidre. Sempre se l' estaria escoltant. A vegades fins es dramática y sab salvar una situació. Recordi 's el final del tercer acte de *Rigoletto*. Li feren una calenta ovació.

Presentem ara al nin de la companyia, en Tedeschi; en Tedeschini, com li haurien de dir. Té vint y un anys; a dins les venes li corr sang americana, va neixe a Buenos Aires; es amo d' una veu seductora, delica-

Il·lustració Mallorquina

díssima; sent l'art amb intensitat, sobre tot el teatre; y tèn molt de talent y bastanta am-

periença. Això ho porten els anys. Tenguin compte qu' es el primer teatre serio que fa

Palermi-Lery

bició. Ses dones mos han dit qu' es guapo. Doncs ja ho té tot. Li falta una cosa; ex-

en Tedeschi. Acaba de sortir de l'òu. Y, a pesar de tot, hi ha moments que sembla un

El baritone Sr. Puiggener

artista, tot un artista. És veritat que ha estudiant molt. Un consell: no es deixi dur encara p' el vici de fer títeres demunt l'escena. És massa jove. Això també ho donen els anys, y certa autoritat. De totes maneres sempre estarà mal fet, artísticament parlant.

De la senyora Berti, en penes en podem parlar. Li esbucaren el *Trovador* y no li va ésser possible debutar amb una obra que estigués ben bé dins de les seues grans condicions de cantant. El papel d' Urbano an e's *Hugonots* no es d' una verdadera contralt. Y la Berti ho es, pero tota d' una pesa. Per lo poc que mos ha ensenyat, ha d' ésser de primera forsa.

Quant en Puiggener se va presentar a la *Bohème*, s' en emportá tot d' una el public.

El seu paper li escau divinament. El canta de bon de veres, per ventura massa. Y canta cada vespre. No es sab guardá gens ni mica, enfloca tot el torrent de veu a les notes agudes, y es possible qu' això li haja perjudicat la mitja veu y no li permeti frassetjar amb brillantés.

La mateixa acullida tengué el baix Banquells, jove artista ja conegut del nostre public. Potser ha adelantat més durant el temps d'ausencia; evidentment ha engrossat la veu y ha pres seguredat en l'emissió de les notes y en el caminar per les taules. L' han aplaudit molt en els *Hugonots*.

L' artista que més mogut ha duit al públic, ha estat el tenor Vicentini. Per, ell ha estat tota la severidat, y noltros sabem com s' ha

Il·lustració Mallorquina

produhit aquest fenomen. És una indignitat, es una infàmia qu' els assumptos d' empresa tenguin èco a dins la sala del teatro. An en Vicentini el feren xiular. Y es un jove absolutament simpàtic, perque es molt modest, coneix la música á fondo, se sab la partitura amb una gran seguredat, té tres ò quatre notes agudes precioses, treballa amb convicció, es presenta humil però resolt a deixarse matar abans qu' abandonar el séu dever, qu'es el de cantar y fer tots els esforços imaginables pera passar, ja que no seduesqui. Es un artista molt apreciable, y un homo que 's fa estimar. L' hem aplaudit amb gust. Li hem fet justicia.

De tots els altres: la Claessens, la Botti, la Casals, la Robert, en Serazzi, en Romeu, en Leoni, y altres no 'm parlarem extensament. Alguns son bastant dolents, altres son discretissims. Cumpleixen modestament el séu ofici.

Y encara no 'ls hem anomenats tots. Falta citar en Querzé, tenor qu' ha estat molt malalt de la gargamella y que l' empresa va sacrificar el día del *Trovador*. Ara l'esperam a l' *Africana*. Per ara no 'm podem dir res més sino que vengué com el tenor *de forsa* de la Companyia.

J. T.

El baix Sr. Banquells

Palermi-Lery a la «Boheme.»

Sa Capella a Valencia

Seguidament publicam dues de les composicions que poetes valenciàns dedicaren a sa Capella de Manacor a sa seua eixida a la ciutat d'el Túria, eixida qu' ha servit per enlairar fort ferm s' associació coral de Manacor.

¡Adéu siau!

Despedida a la reencmtrada Capella de Manacor

*Missatgers d' amor y pau:
¡Adéu siau!*

Deu vos done bon cami
Per la mar qu'es mou en calma,
y arriveu el demati
á vore els casals de Palma
y al alberch de Porto-Pí.
En ales de pur alé
de l' art, qu' el cor extasia,
vostre veu asi dugué
cants de pau, ecos de fé,
notes de santa alegría.

Que santa es la veu aymada
que á Deu rendix son penó.
Estranygaunos. La abressada
siga penyora sagrada
d' una coral germanó.

Lo nostre pit no es ingrát:
y al oblit no tingau por,
perque asi nos hau deixat
ab inmensa cantidad
la mel que vos mana el cor.

Missatgers de amor y pau:
¡Adéu siau!

JOAN ESPIAU.

Record

A la notable Capella de Manacor, en sa visita á la Societat de lo Rat Penat, en la nit del 29 d' Octubre del any 1902.

I

Ritmes hermosos
de Palestrina;
estels ditxosos
de llum divina;
veus argentines
de la poncella,
y d' arpes d' or,
té la Capella
de Manacor!

II

Millet, Victoria,
Pedrell, Noguera,
li donen gloria
de tal manera,
que el mon encanta
sa forma bella
qu' es un tresor,
per la Capella
de Manacor!

III

Valencia plora
vostra fugida,
y diu en l' hora
tota agrahida:
—Es un chor d' angels
que maravella,
y mòu lo cor—
'Só es la Capella
de Manacor!

JOSEPH BODRÍA.

Oda á la Mort

de Ptolomeu

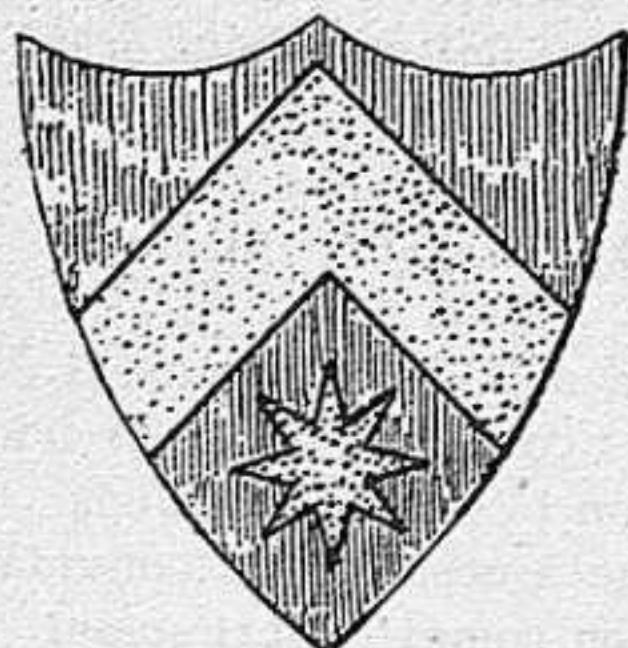
(Traducció)

Haig de morir, ja ho sé: es lley segura,
es deute qu' he contret ab la Natura
desde mon naixement á aquesta vida.
¿Mes qu' importa? ¡No, rés! Forta atrevida
l' humana voluntat
ma mirada ha enlayrat
á la regió del tró que 'l mon aterra.
Y complerts mos anhels
mos peus no tocarán la mare Terra,
pero mon front s' ha de clavar als cels.

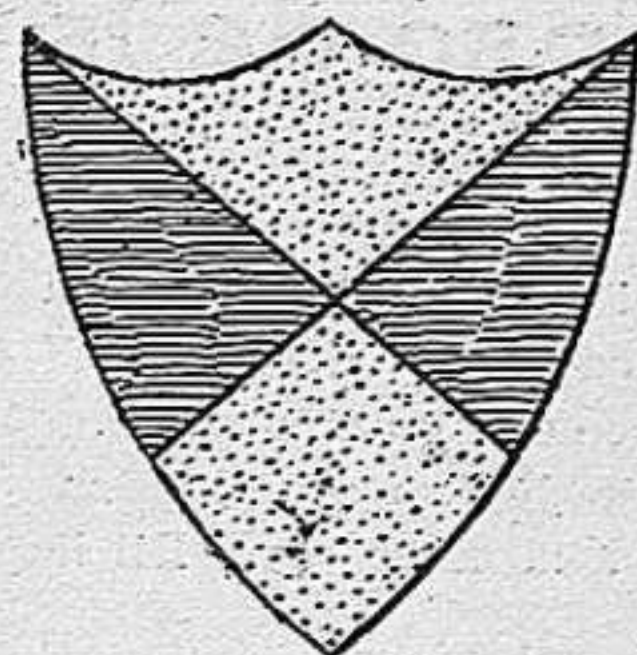
E. DE BARADAT.

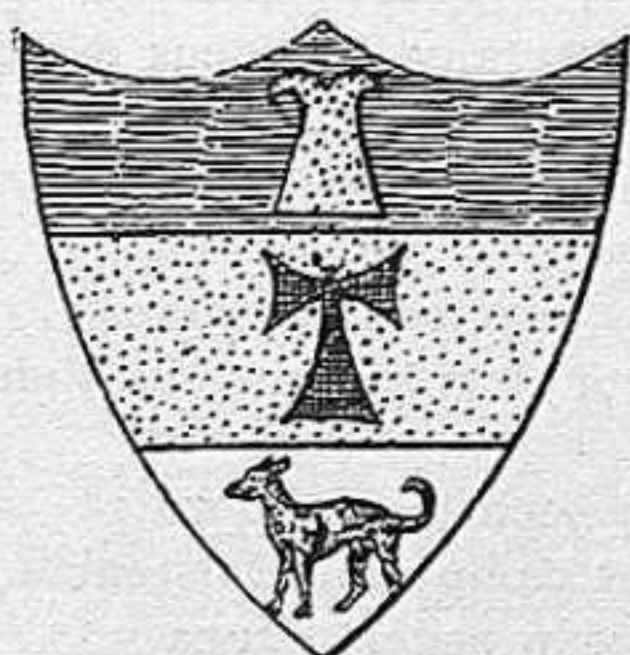
Noms, armes y noticias de ses families de Mallorca

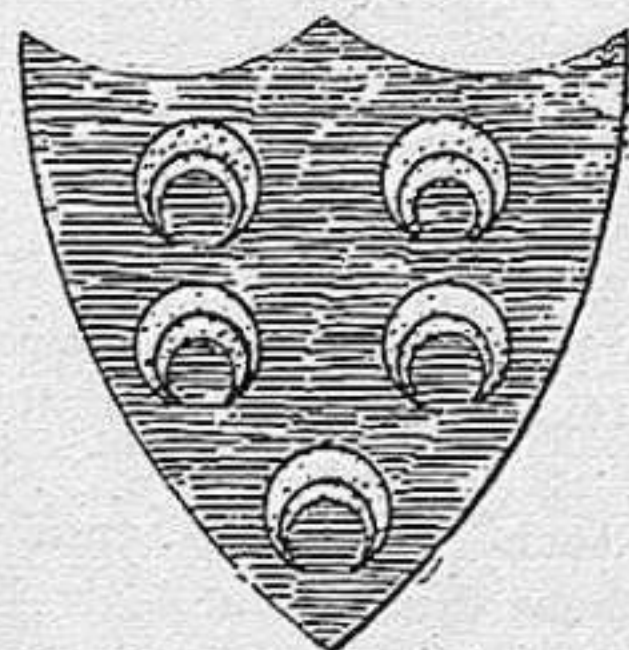
(a) **Beltran.**—Llinatge estés á Mallorca. Armes: *De roig una cabria d' or acompanyada d' una estrella de lo mateix en la punta.* Se troben en la Cartoixa de Valldemossa en el cor d' els llegs.

Berard.—Familia antiga que té el nom provat en l' Ordre Militar Sant Joan de Malta y en la confraria de Sant Jordi d' els Cavallers. Armes: *A franja front y punta d' or; costats de blau.*—Lema: *Noñ confundar in æternum.* Se troben a una arcada románica entrant en el Temple, y en los capitells de les columnes de l' entrada de ca 'n Formiguera.

Bernat.—Llinatge estés a Mallorca. Armes: *Tercat en faixa 1.er de roig un roch d' or, 2.^{on} del mateix metal un tau de negre 3.er d' argent un cá natural passant.*

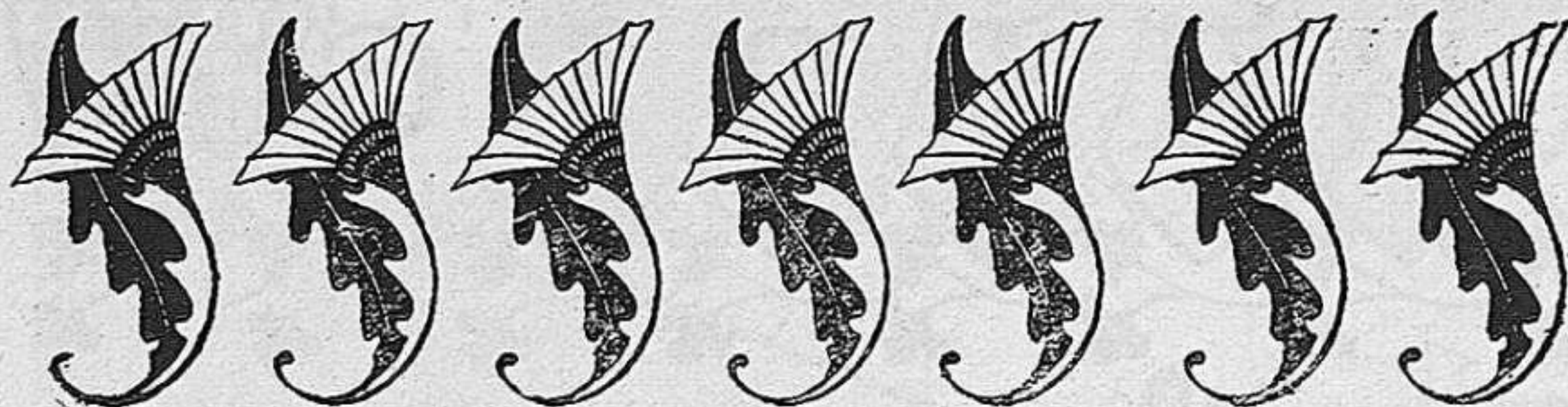

Berga.—Llinatge estés á Mallorca. La casa principal estingida. La primera rama en la casa de Zaforteza y la segona, que, (com a successora de la casa de Maxella) gosá de la baixa Jurisdicció civil y criminal sobre la Cavalleria de la galera de Felanitx se estingí per Valles en la casa de Morell de Sollerich. Armes: *De blau cinch minvats d' or, dos, dos, un.* Se troben a los prèdis de Son Berga d' Alaró y en la capella de Son Berga d' Establiments a unes adarges procedents del séu enterro de Sant Domingo y en l' enfront de la casa dita ca 'n Berga, d' el Mercat.

Bestard.—Llinatge estés a Mallorca. Armes: *De blau una flor de llis d' argent.*

(a) Repetim aquest llinatge per haver equivocat s' escut en es número passat, posanthí el qui pertany a Bisellach.

La cansó de la Mort

Jo soch la segadora
del camp de l'Existencia
y cap poder detura
ma cega omnipotencia,
com Júpiter sonch única
com Ell regno á la terra—com Ell impero al cel.

Y al cop de ma potenta
devastadora d'alla,
el temple cau fet runes,
flaqueja la muralla,
s'enfonsan els imperis
y per l'espai á trossos—s'estimba 'l blanch estel.

Jo ofego la canturia
dels gays aucells trovayres,
jo la remor ofego
dels xaragalls cantayres,
jo per la Terra tota
estench l'august silenci—del somni precursor.

Jo la volada rápida
del áliga deturo,
y las visions horribles
á mon entorn conjuro,
omplint l'univers ample,
d'indefinit misteris—de sombras de dolor.

Jo soch qui romp potenta
la base de la roca,
jo qui 'ls tirans, com ídols
inútils, enderroca,
jo qui dels cementiris
en pols torna 'ls sepulcres—que la riquesa alsá.

Jo soch qui torna l'home
en ombra difumada,
jo qui del mon 'hont era
esborra sa petjada
jo qui l'estatua noble
dels déus que tot ho poden—fá caurer del altar.

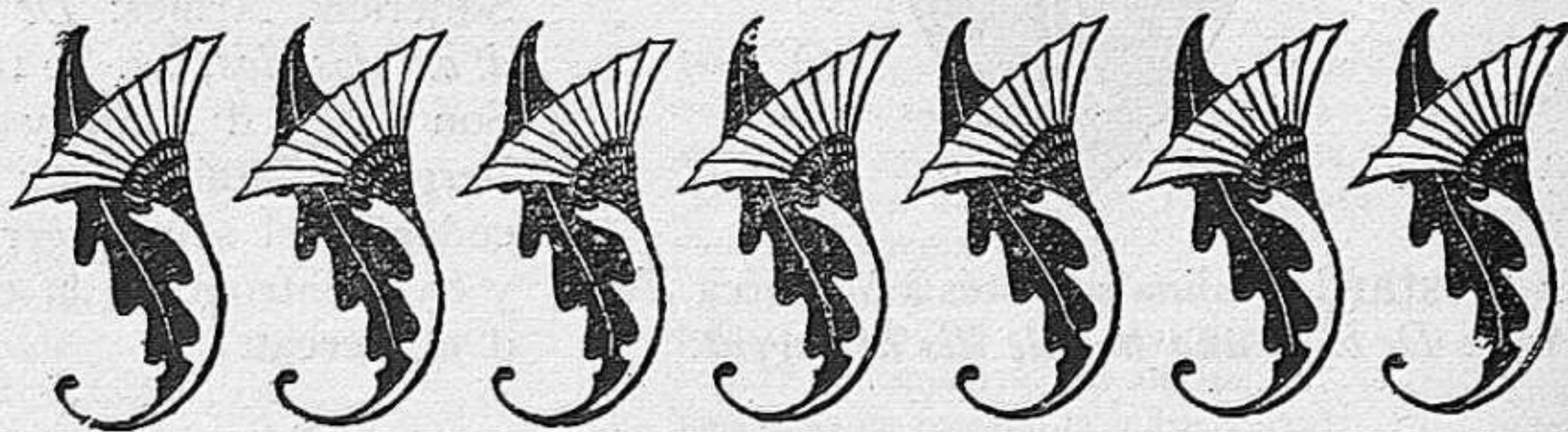
Ma música es la música
del corn qu'al combat crida,
mon bés el bés fatídich
que á etern repós convida,
mon somni 'l fatal somni
dels odis quan esclatan—d'eterna destrucció.

Y es ma cansó de joya
el clam de la batalla
'hont amplement voleja
m'abrusadora d'alla,
segant als braus qui lluytan
ardidament per l'honra—d'un déspota senyor.

Ni 'l plany dels déus m'aplaca,
ni la pregaria hermosa
del ánima creyenta
que resa fervorosa
las oracions magníficas
qu'inspira al cor dels hòmens—la Vida universal.

Jo soch la segadora
del camp de l'Existencia
y cap poder detura
ma cega omnipotencia,
com Júpiter soch única,
mes qu'Ell soch poderosa—mes qu'Ell soch immortal.

JOAN OLIVA BRIDGMAN.

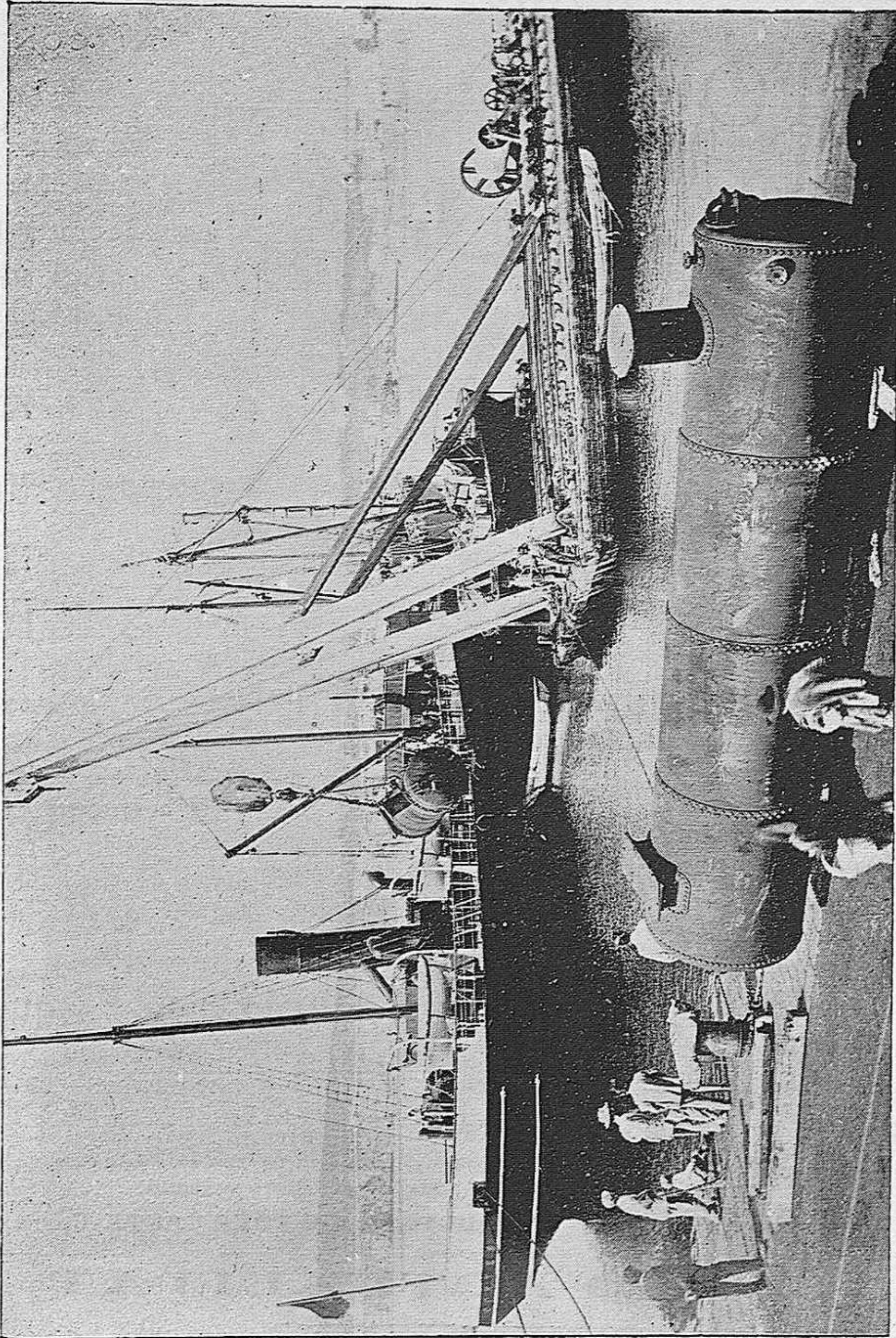

Material electric

ACOMPANYEN aquestes retxes una instantanea feta al descarregar les calderes per la fàbrica d'electricitat Ahlemeyer,

d'aixecar a s'esplanada de Ca'n Perantoni.

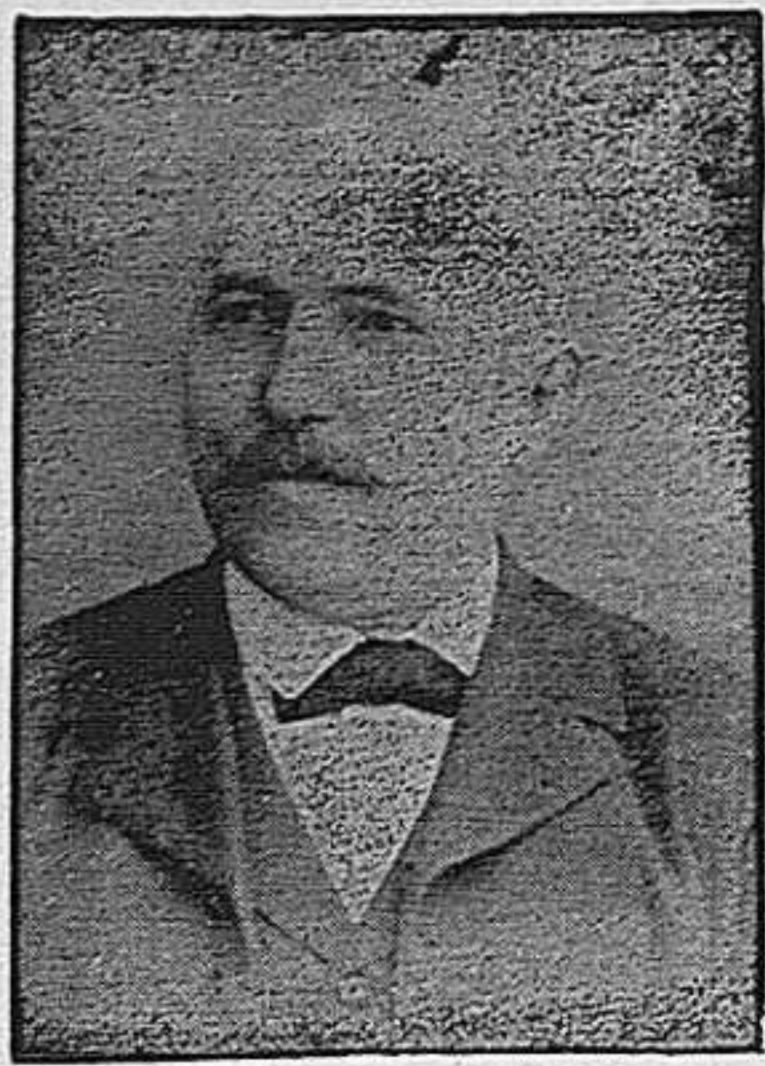
El mateix vapor que conduï ses calderes,

Material elèctric demunt es Moll.

En el pròxim número donarem amb detall varies vistes de sa fàbrica que s'acaba

també dugué tota la maquinaria, tant de vapor, com d'els dinamos.

Manuel Fuentes Pando.

CASA FUNDADA EN 1880

Independencia números 1 y 3; Remedios (Cuba)

LA HISTORIA

LLIBRERIA, QUINCALLA, PERFUMERIA, EFECTES D'ESCRITORI
BICICLETES Y VELOCIPEDOS

MAGNIFICA TENDA DE ROBES

DE MANUEL FUENTES PANDO

VENTES AL CONTAT

PREUS MÓDICS

Apartat n.º 24 * Telegrafo: FUENTES * REMEDIOS

LA HISTORIA

Agencia Agrícola Balear

Aquesta agencia, instalada a sa plassa d'es Mercat—87, garantisa ses primeres matèries per abonos, que procedeixen directament de sa seua casa o d'es Sindicat Agrícola de Manacor. Es prèus son segons ses cotisacions de Valencia y Barcelona.

Surtit complet de productes antissèptics o insecticides moderns per combatre amb èxit ses malalties de ses plantes.

Exposició permanent de màquines útils y aparatos agrícoles. Se comanen tota casta de plantes y de llavors. Hey ha existencia d'els forratges que millò resultats han donat.

Desitjant donà impuls a sa secció d'Agricultura dispon sa casa de tota casta d'hormetjos y de personal intel·ligent per ses instalacions de beyès.

HORES DE DESPATX DE 9 A 2 D'ES CAPVESPRE

Té gran èxit fa molts d'anys y está aprovat p'els doctòs es **Xarop Llull**, d'els millòs per matà els cues d'els infants.

Se ven a casa del inventò, de Son Servera, y a Palma: Centro Farmacèutic y Farmacia Valenzuela.

¡Calsats de Moda!

ESMERADA CONFECCIÓ

Sabateria RATIER

Carrè de sa Cadena de Cort, 7 y 9

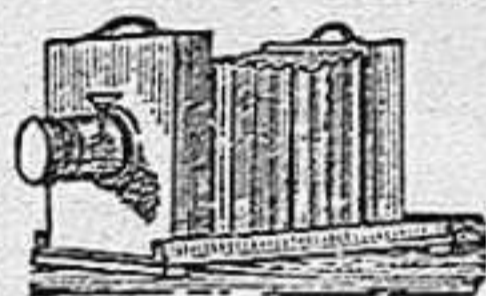
Venta de tabacs y efectes timbrats

ROCA Y VADELL

Sant Domingo, 44-2.

Agents per Balears de ses més importants Companyies de Seguros **Unión de Londres** (ram de vida), **Sun Fire** (incendis), **Zudrich** (contra els accidents), **Lloyd Malagueño** (maritims). Pólizes inmillorables. Inmediat arreglo y pago de sinestres.

Per més informes dirigir-se an els agents.

DROGUES

Productes químics,

Aparatos y Articles de fotografia

D'EN

DOMINGO DURÁN

Especialitat en teles y tubos de colors al oli, pincells y brotxes, paletines, plaques y papers fotogràfics. Laboratori á disposició d'els aficionats. *Vistes de Mallorca.*

Carrè de Colón n.º 5 y Rastrillo n.º 10

PALMA DE MALLORCA

FOTOGRAFIA MALLORQUINA

D'EN

Pep Truyol

Conquistadó, 28

Vistes de Mallorca per turistes tamany 13x18 y 18x24, vistes estereoscòpiques y targetes postals.—Trabays fotogràfics de tota casta.—Fotoplatino a prèus reduits.

Si tossiu,

preniu

Amb constancia y decisió

Ses pastilles **Rosselló**

Depòsits: a ses Farmacies

Valenzuela y Obradó.

Relotgeria Espanyola d'en Miquel Girbent

Relotges d'or y plata, acer, nikel, dublé, d'aquells que may s'espnyen y sempre marxen bé, de paret, sobremessa, despertadòs en gran amb unes tals campanes qu'els sorts despertarán. Per adobà relotges, no hi ha, parlant en plata, altre relotgeria, millor y mes barata.

RELOTGES DE TOTA CASTA-Carrè d'en Colón, 22

OBRA D'ACTUALITAT

“EL DERRIBO DE LAS MURALLAS DE PALMA,”

Extracte de lo referent a ses murades publicat a *La Almudaina* d'els días 10, 11, 12 y 13 d'el corrent.

Es un tomet de 144 pàgines.—Se ven al prèu de **UNA pesseta** a sa llibreria de n' **AMENGUAL** y **MUNTANER**, Cadena, 2, y a ses Sucursals d'Inca y Manacor.